

خبر

کرونا و مرخصی‌های اجباری بدون حقوق!

رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی درباره ضرورت دور کاری کارگران در شرایط حاضر کرونایی اظهار کرد: «متأسفانه طی روزهای اخیر شاهد حوادث تلخی در کشور بودیم و بیماری منحوس کرونا با بی‌رحمی جان هموطنان عزیزمان را می‌گیرد و خانواده‌های آنها را داغدار می‌کند.»

فتح‌الهب بیات افزود: «این امر به نوع نظارت‌ها و برنامه‌ریزی‌ها در این خصوص بازمی‌گردد که باید از ترندهای بی‌مورد و زائد جلوگیری شودو تعطیلی نیروهای کار در دستور کار قرار گیرد اما بحث اصلی، بخش کار و تولید است؛ بسیاری از نیروهای کار در بدترین شرایط کرونایی هم حاضر به از دست دادن شغل نیستند و به‌رغم آنکه اعلام شده کشور در وضعیت سیاه قرار خواهد گرفت بازهم به کار خود در مجموعه‌های اقتصادی ادامه می‌دهند؛ در حالی که ممکن است آمار تلفات و بیماران بالا رود.»

رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی، نقش ادارات کار را در ورود به این مسأله حائز اهمیت دانست و گفت: «بخش‌هایی که می‌توانند دور کاری کنند عمده‌تا نیروهای اداری و کارمندی هستند که مصوبه دور کاری به آنها ابلاغ شده است. منتها در بخش کارگری، کارگران امکان دور کاری ندارند و باید ساعت‌های طولانی در واحدهای تولید یا مونتاژ حضور فیزیکی داشته باشند که طبعاً مورد خطر و آسیب قرار می‌گیرند و ممکن است بیماری به سراغ آنها بیاید و خانواده‌های‌شان را درگیر کند؛ لذا کارفرمایان باید کارگران را تا حد امکان از حضور در محیط‌های کار منع کنند.»

بیات با تأکید بر لزوم برخورداری کارگران از حمایت‌های اجتماعی در دوران کرونا اظهار کرد: «عملکرد ما در قبال کرونا باید به گونه‌ای باشد که اگر کارگری به کرونا مبتلا شد بتواند از پوشش‌های اجتماعی بهره‌مند شود. ممکن است کارفرما در محیط کار ماسک و دستکش و مواد ضدعفونی در اختیار کارگر گذاشته باشد اما این کار به منزله آن نیست که کارگران در معرض کرونا نیستند؛ چون ما از وضعیت ایاب‌وذهاب مجموعه‌های کارگری اطلاعی نداریم.»

این مقام مسئول کارگری افزود: «اکثر کارگران خودروی شخصی ندارند و با وسایل حمل‌ونقل عمومی، مترو یا سرویس‌های کارخانه سر کار حاضر می‌شوند که همین امر می‌تواند احتمال آلودگی یا بیماری را افزایش دهد و با آلودگی یک نفر کل مجموعه دچار مشکل شود؛ لذا به این دلیل حساسیت و تأکید بر اجرای مصوبات ستاد مقابله با کرونا داریم تا کارگرانی که می‌توانند از امکان دور کاری استفاده کنند سر کار حاضر نشوند و اگر نمی‌توانند مرخصی استحقاقی بگیرند.»

بیات تصریح کرد: «متأسفانه در برخی از واحدها برای مقابله با کرونا، کارگران به مرخصی‌های اجباری می‌روند؛ بدون آنکه حقوق این ایام به آنها داده شود. از طرفی بخش اعظمی از کارگران دارای قرارداد کوتاه‌مدت هستند و نگرانند با گرفتن مرخصی اتمام کار بخورند. از این رو ترجیح می‌دهند کرونا بگیرند اما کار خود را از دست ندهند.»

و بخش‌های تولیدی را برمی‌داشتیم امروز از این ظرفیت‌های خاموش به خوبی استفاده می‌کردیم.»
این کارشناس روابط کار ایجاد کار گروه‌های تسهیل و رفع موانع استانی و شهرستانی را اقدام مؤثری در جهت شناسایی بنگاه‌های مشکل‌دار و رفع موانع تولید دانست و گفت: «این کار گروه‌ها که سال گذشته شکل گرفتند روند فعالیت کارگاه‌ها و مشکلات آنها اعم از مالی، بانکی، قضایی، فنی را بررسی و رصد می‌کنند و برای برطرف شدن این مشکلات راهکارهای مناسب ارائه می‌دهند.»

حاج‌اسماعیلی گفت: «کار گروه‌های تسهیل و رفع موانع تولید در این مدت تلاش کرده‌اند تا کارگاه‌ها و کارخانه‌هایی که به دلایل مختلف تعطیل شده‌اند به چرخه تولید برگردانند؛ لذا معتقدم باید ارزیابی‌های کارشناسی و فنی از وضعیت بنگاه‌ها در سطوح گسترده در تمام روستاها و شهرستان‌ها و استان‌ها شکل گیرد.» این کارشناس حوزه کار در ادامه یکی از مشکلات پیش روی تولیدکنندگان را قوانین و مقررات زائد دانست و افزود: «بخش بزرگی از مشکلات سر راه تولیدکنندگان و کسانی که در حوزه کسب‌وکار فعالیت می‌کنند، ناشی از قوانین و مقرراتی است که ممکن است با قوانین برخی سازمان‌ها تعارض پیدا کرده و اخذ مجوز فعالیت را دچار مشکل کند.»

رانت‌های نوع دوم و سوم هم در جای خود منحرف‌کننده فعالیت‌های اقتصادی از فعالیت‌های مولد به فعالیت‌های رانت‌طلبانه است.»

این اقتصاددان معتقد است که بخش‌های حاکمیتی از چابکی و کارآمدی لازم برای تسهیل فعالیت‌های بخش خصوصی برخوردار نیستند به طوری که امکان تغییر ماتر که یک متوفی و تنظیم اسناد حقوقی مربوط به ماترک و یا امکان دریافت پروانه شهرداری برای احداث یک مجموعه ساختمانی در یک هفته و یا حل‌وفصل اختلاف حقوقی بین مجموعه شرکا در یک شرکت راجع به تعیین حق‌السهم در یک ماه ممکن نیست انجام شود. وی فقدان چابکی از ناحیه دستگاه‌های حاکمیتی را همواره به مثابه ترمزی برای فعالیت‌های بخش خصوصی دانست و گفت: «تفاوت دیگر، وجود رانت‌های نهادینه شده به خاطر دوqیمتی بودن نرخ ارز و یا دونرخی بودن هزینه تسهیلات بانکی است که محرکی برای رانت‌طلبی بخش خصوصی شده است.»

واعظ تصریح کرد: «وجود چنین رانت‌هایی موجب شده تا به جای اینکه محرک بخش خصوصی در فعالیت‌های اقتصادی، کسب منفعت از طریق گسترش بازار فعالیت، نوآوری و ابداع، بالا بردن سطح تولید، ارتقای بهره‌وری و امثال آن باشد به چانه‌زنی برای دستیابی به رانت بیشتر تبدیل می‌شود.»

استاد اقتصاد دانشگاه اصفهان، به نرخ ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومان برای هر دلار در سال ۹۷ اشاره کرد و گفت: «در این راستا تعدادی از دامپرویی‌ها و دامداری‌ها به جای اینکه تلاش خود را بر تولید بیشتر و بهتر دام و طیور قرار دهند تلاش خود را بر گرفتن نهاده‌های سهمیه‌ای به قیمت پایین و فروش آن در بازار آزاد قرار دادند.»

ظرفیت‌های خاموش

در این زمینه کارشناسان اقتصادی هم به نوبه خود راهکارهای مناسبی برای تحقق شعار امسال و حمایت از تولید و تولیدکنندگان مطرح کردند. حمید حاج‌اسماعیلی – کارشناس بازار کار – معتقد است که ثبات نرخ ارز، کمک به گردش مالی تولیدکنندگان، شناسایی بازارهای جدید صادراتی و استفاده از ظرفیت خاموش کارخانه‌ها و شهرک‌های صنعتی از جمله مهمترین راهکارهای تحقق شعار سال جاری به شمار می‌رود. وی افزود: «سال‌های سال است کسانی که در بخش‌های تولید، صنعت و خدمات مشغول فعالیت هستند دغدغه تولید را دارند. وقتی بحث تحریم شدت گرفت و کرونا بر کشور غالب شد، یکی از انتظاراتی که داشتیم این بود که کمیته‌های فنی و کارشناسی شکل گیرد و بر اساس شرایط اقتصادی پیش آمده راهکارهای جدیدی ارائه کنند و با مدیریت هزینه تمام‌شده بازارهای جدید متناسب با شرایط موجود به وجود آورد.»

حاج‌اسماعیلی ادامه داد: «بارها در باره شهرک‌های صنعتی اعلام کردیم که با کمتر از توان و ظرفیت خود در حال فعالیت هستند، در حالی که سرمایه‌گذاری دولتی خوبی در آنجا صورت گرفته یا ۵۰ درصد کارگاه‌هایی که اکنون بسته شده‌اند امکانات‌شان در حال از بین رفتن است، در صورتی که اگر موانع پیش روی این بنگاه‌ها

شفافیت قوانین

محمد واعظ – عضو هیأت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه اصفهان – نیز شفافیت در حقوق مالکیت، چابکی و کارآمدی دستگاه‌های حاکمیتی، شفافیت قوانین و حذف رانت از اقتصاد ملی را لازمه تحقق شعار سال برشمرد. وی افزود: «اقتصاد ایران به رغم دستاوردهای زیادی که در زمینه‌های فناوری و رفاه عمومی و دیگر بخش‌ها داشته در سه دهه اخیر از رشد پایینی برخوردار بوده است. به عبارت دیگر، صرف‌نظر از سال‌هایی همچون سال‌های ۹۷ و ۹۸ که به واسطه اعمال تحریم‌های ظالمانه، رشد اقتصادی ایران منفی شد، متوسط رشد در سایر سال‌هایی که به طور مستقیم اقتصاد تحت تأثیر تحریم‌ها قرار نداشته و مثبت بوده، پایین ارزیابی شده است.»

این استاد دانشگاه با بیان اینکه میانگین نرخ رشد سالانه اقتصادی ایران در سه دهه اخیر حدود ۲،۵ درصد بود، گفت: «در این زمینه باید بر روی عواملی تأکید کرد که روند نرخ رشد اقتصادی ایران را تحت تأثیر قرار می‌دهد. عواملی که رفتار کوتاه‌مدت نرخ رشد اقتصادی ایران را تحت تأثیر قرار می‌دهند؛ همچون تحریم اقتصادی در سال‌های ۹۷ و ۹۸ و پایین آمدن قیمت جهانی نفت در سال‌های ۶۵ و ۶۷ روشن و غیرقابل بحث است.»

واعظ تصریح کرد: «مهمترین مصادیق رانت‌طلبی در اقتصاد ملی، رانت به خاطر نظام قیمت‌های دوگانه همانند نرخ ارز دوگانه یا نرخ تسهیلات بانکی دوگانه است. رانت ناشی از زمین و رانت ناشی از خلق پول که در ادبیات اقتصادی که در ایران تدریس می‌شود و کم‌وبیش به رانت نوع اول به آن پرداخته می‌شود اما متأسفانه به رانت‌های نوع دوم و سوم تقریباً پرداخته نمی‌شود.»

وی ادامه داد: «این در حالی است که

مدیریت بازار

همتی ادامه داد: «بسترسازی هدایت منابع بانکی به سمت تولید و رفع موانع پشتیبانی بانک‌ها از تولید به‌ویژه تأکید بر تأمین مالی زنجیره تولید و محدودسازی بنگاهداری بانک‌ها نیز اولویت دیگر بانک مرکزی است.»

وی تأکید کرد: «همچنین ارتقاء شفافیت، مقابله با هرگونه پولشویی از طریق تکمیل اقدامات نظارتی بر تراکنش‌های بانکی، بستن منافذ فساد در نظام بانکی از طریق نظارت، پایش اعتبارسنجی در اعطای تسهیلات و نحوه هزینه‌کرد آن و وصول مطالبات معوق نیز به عنوان یکی از اهداف بانک مرکزی برای تحقق شعار سال عنوان شده است.» به اعتقاد رئیس کل بانک مرکزی و بر اساس مجموعه شاخص‌ها و در غیاب شوک جدید به اقتصاد ایران، به طور طبیعی سال ۱۴۰۰ با ثبات‌تر از سال ۱۳۹۹ است و احتمال غالب آن است که رشد اقتصادی تداوم یافته و تورم نیز به مسیر بلندمدت خود بازگردد، البته این به این معنا نیست که احتیاط‌های لازم را در پیش نگرفته و تدابیر لازم اتخاذ نشود.

فضای کسب‌وکار پایش می‌شود، بیان کرد: «بر اساس پایش پاییز سال ۹۹ چند عامل اساسی به عنوان موانع تولید از سوی فعالان اقتصادی مطرح شده که از جمله آن می‌توان به تغییر مستمر قیمت مواد اولیه، عدم ثبات در قوانین و مقررات از وی اظهار کرد: «اصلی‌ترین مشکل تولید، تغییرات مستمر کالاهای مورد نیاز واحدهای تولیدی در کشور است. عدم ثبات در قیمت مواد اولیه نیز مشکلات عدیده‌ای ایجاد کرده است.»

اما در این میان نصرالهن پژمان‌فر – رئیس کمیسیون اصل (۹۰) مجلس شورای اسلامی – به نکته مهمی اشاره کرد. او معتقد است که در راستای تحقق شعار سال تمام قوا باید به وظایف خود عمل کنند و اگر تمام قوا و دستگاه‌ها به وظایف تعریف‌شده خود عمل کنند، اقتصاد و تولید کشور به هدف خود خواهد رسید. وی افزود: «شعار امسال یک تذکری به مسئولان است که پرداختن به مسأله تولید یک شعار نیست، بلکه یک راهبردی اساسی برای رساندن کشور به مقاصد مهم است. در این زمینه مجلس باید در این راستا یکسری اقدامات قانونی را پیش‌بینی کند، دولت هم باید بتواند موانع را از سر راه تولید بردارد و قوه قضاییه نیز باید بتواند با کسانی که در مسیر توسعه تولید کشور سنگ‌اندازی می‌کنند، برخورد کند.»

در همین راستا، عبدالناصر همتی – رئیس کل بانک مرکزی – در یادداشتی که در صفحه اینستاگرام‌اش منتشر کرد به اولویت‌های بانک مرکزی برای تحقق شعار سال ۱۴۰۰ پرداخت. او مهار تورم را اولویت نخست بانک مرکزی بیان کرد که با بهره‌گیری از ابزارهای سیاست پولی و ارتقاء و تعمیق عملیات بازار باز و با تصحیح سیاستگذاری اقتصادی در دولت و بودجه و بخش سیاستگذاری پولی حاصل می‌شود. رئیس کل بانک مرکزی، تقویت ارزش پول ملی با کنترل انتظارات و محدود کردن رشد نقدینگی از هر دو طریق محدود کردن رشد پایه پولی و تداوم اقدامات اجرایی برای کاهش ناترازی بانک‌ها و تنظیم و اعمال محدودیت در خلق نقدینگی بانک‌ها را اولویت دیگر این بانک اعلام کرد و افزود: «ارتقاء ثبات بازار، مدیریت نوسانات و تلاش برای پیش‌بینی‌پذیر کردن روند نرخ ارز و سایر متغیرهای اقتصادی و تقویت اقدامات برای آزادسازی منابع مسدود ارزی در خارج از کشور از اقدامات این بانک به شمار می‌رود.»

گلایه‌های تولید کنندگان

نمایندگان مجلس نیز در پی اظهارات اعضای دولت هر یک موضوعی را به عنوان مسأله اولویت‌دار در راستای تحقق شعار سال امسال عنوان کردند. مبارزه با قاچاق کالا، برداشته شدن قوانین دست‌وپاگیر بانکی و دیگر قوانین موزای، توجه ویژه به بخش‌های مهم اقتصادی مانند کشاورزی، صنعت، اقتصاد الکترونیک و... از جمله این موضوعات مهم بود.

محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در همین زمینه تأکید کرد: «شعار امسال در واقع استمرار حمایت از تولید و روند جهش تولید است که در سال قبل پشت‌سر گذاشتیم و بخش‌هایی از آن عملیاتی شد و بخشی باید در ایام پیش رو مورد توجه جدی مسئولان، ارکان نظام و مردم قرار گیرد.» وی افزود: «در سال جدید هم رفع موانع تولید مبنای تصمیمات ارکان نظام و هم حمایت و پشتیبانی که لازم است از فرایند تولید در نظام اجرایی و اقتصادی کشور صورت گیرد، باید مدنظر باشد. در همین راستا با توجه به قانون فضای کسب‌وکار، یکی از موضوعات مهم و اساسی موردنظر قانونگذار، تحلیل و پایش فضای کسب‌وکار از نگاه فعالان اقتصادی به صورت مستمر است و اگر بخواهیم در تحقق شعار سال برای رفع موانع تولید در اقتصاد کشور گام برداریم، باید مشکلات مطرح‌شده از سوی تولیدکنندگان را پیگیری و رفع آن بکشیم.» نماینده مردم کرمان و راور در مجلس با اشاره به اینکه هر فصل یک‌بار

“

اصلی‌ترین مشکل تولید، تغییرات مستمر کالاهای مورد نیاز واحدهای تولیدی در کشور است. عدم ثبات در قیمت مواد اولیه نیز مشکلات عدیده‌ای ایجاد کرده است